

La rebel·lió del teatre valencià

L'incompliment de bona part de les demandes que el sector del teatre i la dansa va acordar amb la Generalitat Valenciana ha posat els professionals en peu de guerra. De moment, empreses, actors i professionals de la dansa acaben d'iniciar una sèrie de mobilitzacions per informar de la situació real del sector i per manifestar les seues protestes. La campanya, sembla, tot just acaba de començar.

La darrera reunió del Consell Rector de Teatres de la Generalitat, celebrada el passat 5 de novembre, va posar fi a l'etapa de bones —o millor dit, menys tenses— relacions que els professionals del sector del teatre i la dansa havien mantingut amb l'administració valenciana en els darrers mesos. La presentació en aquella reunió de l'avantprojecte de pressupost per a Teatre previst per al 2002 va alçar en peu de guerra el sector, que considera que aquests comptes no es corresponen amb els acords que professionals i polítics van assolir durant més de quatre mesos de negociacions.

Des d'aleshores s'ha produït un continu intercanvi de declaracions entre les institucions i els representants del sector. Mentre que la subsecretària de Promoció Cultural, Consuelo Ciscar, insisteix a dir que el pressupost ha crescut un 9,54% i que les ajudes han augmentat en 48 milions de pessetes, els professionals asseguren que aquests números no reflecteixen en absolut les necessitats del sector. Unes necessitats, afirmen, que l'administració s'havia compromès a assumir.

El pressupost, efectivament, ha millorat respecte a l'exercici anterior, però els professionals al·leguen que el global de la Generalitat ha pujat més d'un 10%. De la mateixa manera, el sector considera que dels 48 milions de més que s'han destinat a l'ordre d'ajudes —la xifra total és de 220 milions per al 2002—, només 17 van destinats directament a les companyies. La resta corresponen als convenis singulars amb les sales privades —Espai Moma i Teatre Micalet— que no entren dins del mateix paquet de subvencions.

La situació actual, doncs, no és per

lançar les campanes al vol, com havia semblat després del comunicat conjunt que professionals i administració van fer públic el passat mes de juliol i que reflectia l'interès de la Generalitat per acceptar totes les reivindicacions del sector. Ara, els professionals —a través de l'Associació Valenciana d'Empreses de Teatre i Dansa (AVETID), l'Associació d'Actors i Actrius Professionals Valencians (AAPV) i l'Associació de Professionals de la Dansa (APD)—, decebuts pel resultat final d'aquells acords, acaben d'iniciar una sèrie de mobilitzacions amb l'objectiu de donar a conèixer la seua situació.

De moment, una de les primeres accions que emprendran serà respondre amb contundència a totes les declaracions dels responsables de l'administració. "Segons el que es desprèn de les declaracions dels representants institucionals, sembla que els professionals som bojós i que demanem coses impossibles, quan els acords que vam assolir estaven clarament consensuats amb Teatres de la Generalitat", assegura Francesc Giménez, secretari de l'AVETID. "El nostre descontentament —afegeix Toni Benavent, productor de la companyia Albena i membre de la comissió que ha negociat amb l'administració— no és econòmic, com ens volen fer creure."

I és que els professionals insisteixen a dir que tota aquesta polèmica no és una qüestió de pressupostos. "Si Teatres ens assegurés 50 milions més per a l'any que ve —assegura el secretari de l'AVETID— continuaríem amb les protestes, perquè el fons del problema no són els diners, sinó que hi ha hagut una sèrie de compromisos incomplets per part de l'administració que ens impedeixen treballar amb dignitat." "Tenim la sensació

FAÇANA DEL TEATRE PRINCIPAL D' VALÈNCIA. ELS PROFESSIONALS DEL TEATRE I LA DANSA RECLAMEN UNA MAJOR POTENCIACIÓ DE LA PRODUCCIÓ PÚBLICA D'ESPECTACLES, FINS ARA MOLT MINSA.

—afegeix Giménez— que la Generalitat Valenciana no té cap interès per complir els acords i, per tant, que ens ha estat prenent el pèl durant els quatre mesos de negociació.”

A banda de respondre a les manifestacions institucionals, el sector iniciarà una sèrie d'actes per informar a tot el públic valencià de la situació real dels professionals. Així, es publicaran en els mitjans de comunicació una sèrie de cartes explicant per què s'ha arribat a aquesta situació —una d'elles específica dels professionals de la dansa— i es repartiran per les sales teatrals de tot el País Valencià durant la campanya de Nadal uns fullets explicant la “sensació d'engany” del sector.

Una d'aquestes cartes va adreçada personalment a Irene Papas, una carta que l'AAPV ja li va enviar a l'actriu grega un cop acabada la representació de l'espectacle *Las Troyanas* que ella mateixa protagonitzava. Tot i que en la carta els professionals demanaven una entrevista amb l'actriu per explicar-li la situació del teatre valencià, no van obtenir cap resposta. Ara, aquesta mateixa carta es publicarà en diversos mitjans de comunicació. I és que precisament l'espectacle *Las Troyanas*, que es va exhibir en sis funcions el passat mes de setembre i que va costar 400 milions de pessetes,

ha estat un dels projectes més criticats pel col·lectiu. “Ens diuen que hi ha crisi —assenyala Giménez— però pel que veiem la crisi només existeix per al que ells volen. En els grans esdeveniments es veu que no n'hi ha, de crisi”.

Per acabar la campanya de mobilitzacions, els professionals del teatre i de la dansa han previst accions de major repercussió, com ara concentracions i manifestacions de cara al públic en general, aprofitant la celebració del Dia Mundial del Teatre —el 27 de març—, el lliurament dels Premis de les Arts Escèniques que atorga la Generalitat Valenciana a finals del mes de març i la gala de lliurament dels Premis Max —d'àmbit estatal—, que enguany se celebrarà a València a mitjan abril.

“Amb aquestes accions anirem veient com reacciona l'administració. I dependent d'això, decidirem”, afirma Pep Ricart, secretari de teatre de l'Associació d'Actors i Actrius. “La professió —assegura el productor Toni Benavent— ja no transigirà a base de paraules, de compromisos i de bona voluntat. Després del que ha passat, només podem transigir amb fets.”

Les peticions de la discòrdia. Els acords a què havien arribat ambdues parts, amb l'objectiu de potenciar el

creixement artístic de la dansa i el teatre valencià, anaven adreçats a potenciar la política de producció pròpia de Teatres de la Generalitat Valenciana —incloent-hi la producció d'espectacles en valencià—, a reclamar la construcció a mitjà termini d'una seu per al futur Teatre Nacional valencià —fruit de la creació de la Llei de les Arts Escèniques, encara sense aprovar—, a millorar el panorama professional de la dansa, a incrementar el pressupost del Circuit Teatral Valencià i a incloure representants del sector en la Fundació de la futura Ciutat de les Arts Escèniques. A més, administració i professionals també van acordar instar Ràdio Televisió Valenciana a “recuperar la promoció informativa de les arts escèniques” i van demanar que es determine un nou ordre d'ajudes que amplie l'actual nombre d'empreses subvencionades. “De tot això —aclareix el productor Toni Benavent— no n'hem tingut cap notícia. Així que no poden dir que és una qüestió de diners. El problema va més enllà.”

Siga com siga, aquesta no és la primera vegada que els professionals es rebel·len contra la política teatral de la Generalitat Valenciana. De fet, els acords consensuats entre les dues parts —que ara sembla que han quedat en punt mort— van ser fruit d'una situació manifesta de descontentament que el sector arrossegava des del 1998. Després de tres anys, el març de 2001, les protestes es van fer públiques durant el lliurament dels Premis de les Arts Escèniques al Teatre Principal de València, que d'alguna manera van obligar l'administració a seure en una taula de negociació amb el sector. “Calia fer un pas avant, ja que les ajudes eren irrisòries i les produccions en valencià eren gairebé inexistent”, explica Pep Ricart, de l'AAPV.

De moment, la situació sembla paralitzada, tot i que el sector assegura que continuarà negociant amb l'administració fins arribar a un acord definitiu. No obstant això, els esdeveniments han dificultat les opcions d'entesa entre les dues parts implicades i ara per ara el diagnòstic és, si més no, preocupant.

Rosanna Melià